

INSTRUKCJA
o przygotowaniu
młodzieży szkolnej do sakramentu bierzmowania
w Diecezji Warszawsko - Praskiej

Wprowadzenie

U początku zmian w dotychczasowej formie przygotowania kandydatów do sakramentu bierzmowania leżą racje psychologiczne, katechetyczne i pastoralne. Młodzież klas III gimnazjum i młodsza, która dotychczas przystępowała w naszej Diecezji do sakramentu bierzmowania, wydaje się niedostatecznie dojrzała do owocnego przyjęcia tego sakramentu. Skupienie zajęć przygotowujących do tego sakramentu w jednym roku, a nierzadko także w okresie jeszcze krótszym, w czasach postępującej laicyzacji, powoduje przeakcentowanie dydaktycznego wymiaru przygotowań, z zaniedbaniem ich formacyjnego charakteru.

Uczniowie klas III gimnazjum są, jak zauważamy, na etapie egzaminów i zmiany szkoły, co w znacznym stopniu utrudnia dobre przygotowanie do przyjęcia tego sakramentu. Kandydatom do bierzmowania cykl pracy formacyjnej kojarzy się niejednokrotnie bardziej z opanowaniem wiedzy katechizmowej i z egzaminem, niż z wtajemniczeniem w życie wspólnoty Kościoła i pogłębieniem poczucia odpowiedzialności za jego misję we współczesnym świecie. Usytuowanie bierzmowania w I klasie szkoły ponadgimnazjalnej pomoże przezwyciężyć niektóre z tych trudności. Ma także na celu związanie młodzieży z parafią rodzinną.

Kierując się wskazaniem *Dyrektorium ogólnego o katechizacji, Obrzędem wtajemniczenia chrześcijańskiego dorosłych* oraz *Dyrektorium o katechizacji w Polsce*, chcemy ujednoczyć formację przygotowującą młodzież do sakramentu bierzmowania.

1. Uprzywilejowanym miejscem katechezy jest parafia. Spotkania prowadzone w parafii mają być dopełnieniem szkolnego nauczania religii, zwłaszcza w funkcji wtajemniczenia i wychowania. Osobami odpowiedzialnymi za parafialną katechezę sakramentalną są księża, katecheci oraz animatorzy wywodzący się ze wspólnot, ruchów i stowarzyszeń kościelnych. Na czele zespołu przygotowującego młodzież do sakramentu bierzmowania stoi proboszcz i do niego należy ostateczna decyzja o dopuszczeniu do tego sakramentu.
2. Przygotowanie do sakramentu bierzmowania winno odbywać się w rodzinnej parafii kandydata, a nie w parafii, na terenie której uczęszcza on do szkoły. Odstępstwa od tej reguły winny stanowić wyjątek i być mocno uzasadnione, za zgodą proboszcza miejsca zamieszkania. Przygotowanie winno obejmować cały, dwuletni cykl.
3. Przygotowanie powinno być włączone w całokształt pracy duszpastersko-katechetycznej i ma obejmować w Diecezji Warszawsko - Praskiej dwa lata pracy formacyjnej z młodzieżą. Pierwszy rok winien objąć młodzież klas III gimnazjum a drugi klas I szkół ponadgimnazjalnych.
4. W małych parafiach można połączyć roczniki z tym, że dwuletnie przygotowanie nie może być rozpoczęte wcześniej jak w trzeciej klasie gimnazjum.
5. Przygotowanie do sakramentu bierzmowania odbywa się na podstawie programu wskazanego przez Biskupa Warszawsko - Praskiego, opracowanego przez wspólny zespół obu stołecznych Diecezji pod redakcją ks. prof. UKSW Piotra Tomasika.
6. Materiały te przewidują formację w małych grupach (10-12 osób) prowadzonych przez księży, siostry zakonne, katechetów świeckich ale także przez animatorów. Osoby te, starannie dobrane przez duszpasterzy, dzielą się wiedzą, uczą młodych ludzi życia wiarą, inspirują do angażowania w życie wspólnoty Kościoła parafialnego oraz diecezjalnego. Praca w małych grupach wydaje się bardziej efektywna i przynosi większe owoce. W małych grupach łatwiej o kontakt indywidualny, który sprzyja prowadzeniu szkoły wiary, modlitwy, wprowadzenia do liturgii. Za formację animatorów odpowiada Wydział Duszpasterstwa Młodzieży. Zasady przygotowania i dopuszczania do posługi animatora zawarte są w oddzielnym dokumencie, przygotowanym przez w/w Wydział.

7. Młodzież, która we właściwym czasie nie przystąpiła do sakramentu bierzmowania, powinna zostać odpowiednio przygotowana przez duszpasterzy własnej parafii zgodnie z obowiązującym w Diecezji programem. Przygotowanie nie może być krótsze niż pół roku.

8. Bierzmowanie jest sakramentem, a więc znakiem wiary, stąd utożsamianie się kandydata ze wspólnotą wierzących jest podstawowym kryterium dopuszczenia do bierzmowania. Wiara ta wyraża się:

- ⇒ w deklaracji przyjęcia sakramentu (każdy z kandydatów formułuje prośbę z własnym uzasadnieniem do Księdza Biskupa o pragnieniu przyjęcia sakramentu bierzmowania. Prośby te są przekazywane biskupowi podczas corocznego zlotu młodzieży lub podczas spotkania młodzieży w katedrze w sobotę przed niedzielą palmową,
- ⇒ w systematycznym uczestnictwie w lekcjach religii w szkole i spotkaniach formacyjnych przy parafii zamieszkania,
- ⇒ w spełnianiu praktyk religijnych: uczestnictwo w niedzielnej i świątecznej Mszy św.,
- ⇒ w przystępowaniu do sakramentu pokuty w okresach liturgicznych,
- ⇒ w udziale w rekolekcjach szkolnych,
- ⇒ w uczestnictwie w nowennie przed bierzmowaniem,
- ⇒ w nienagannej postawie religijno – moralnej,
- ⇒ w pozytywnie zdanym egzaminie

9. Msza św., podczas której udziela się sakramentu bierzmowania jest uroczystością całej parafii. W związku z tym należy zatroszczyć się, aby miała charakter świąteczny.

10. Liturgia sakramentu bierzmowania powinna być przygotowana zgodnie z obrzędami bierzmowania zawartymi w rytuale. Do poszczególnych funkcji liturgicznych należy zaangażować nie tylko młodzież, lecz także ich świadków i rodziców.

11. Dzień udzielania sakramentu bierzmowania powinien być poprzedzony nabożeństwem pokutnym z możliwością spowiedzi indywidualnej dla kandydatów, ich rodziców i świadków.

12. Proboszcz parafii najpóźniej na 2 miesiące przed planowaną datą bierzmowania składa do Kurii Warszawsko - Praskiej podanie, proponując przynajmniej dwa terminy i podając przybliżoną liczbę kandydatów.

13. Racje duszpasterskie przemawiają za tym, aby grupy młodzieży do bierzmowania nie były liczne. Nie powinny one przekraczać 150 osób.

14. Bierzmowani powinni uczestniczyć w obrzędzie bierzmowania, w uroczystym, odświętnym stroju.

15. Zaleca się udział rodziców i świadków w przygotowaniu do sakramentu bierzmowania przez udział w specjalnych spotkaniach formacyjnych dotyczących

⇒ zasad przygotowania młodzieży do tego sakramentu

⇒ udziału w celebracjach liturgicznych

⇒ problemów wychowawczych dorastającej młodzieży (należy włączyć parafialne duszpasterstwo rodzin)

Należy uświadamiać rodzicom niezaprzeczalną wartość osobistego świadectwa w wyznawaniu wiary

16. Przynajmniej na sześć tygodni przed przyjęciem sakramentu, kandydaci zgłaszają świadków bierzmowania. Świadkiem może być praktykujący katolik, sam już bierzmowany. Zaleca się, o ile to tylko możliwe, aby świadkami bierzmowania byli rodzice chrzestni, podkreślając w ten sposób związek między chrztem a bierzmowaniem.

17. Przyjęcie bierzmowania należy odnotować w księdze chrztu. W kancelarii parafialnej powinna być również księga bierzmowanych, w której zapisuje się miejsce i datę przyjętego bierzmowania, imiona i nazwisko bierzmowanego, imię z bierzmowania, datę urodzenia, datę i miejsce chrztu świętego, imię i nazwisko szafarza, imiona rodziców bierzmowanego oraz świadka bierzmowania.

18. Organizując obrzęd bierzmowania należy zatroszczyć się o:

⇒ dekorację kościoła

⇒ miejsca siedzące

⇒ udział w Liturgii Słowa

- ⇒ Komunię świętą pod dwiema postaciami
- ⇒ dobór pamiątek
- ⇒ wspólną agapę

Uroczystość powinna być organizowana w okresie świątecznym, w dni wolne od pracy, kiedy społeczność parafialna ma możliwość świętowania tego wydarzenia.